

اخلاق پارسایان

از دیدگاه قرآن و روایات

مؤلف:

حسن سعیدی

(عضویت علمی دانشگاه)

شابک: ۳-۵۳۶-۱۵۲-۹۶۴-۹۷۸ شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۸۱۴۸۰
 عنوان و نام پدیدآور: اخلاق پارسایان از دیدگاه قرآن و روایات / مولف حسن سعیدی.
 مشخصات نشر: تهران: پیام عدالت، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۱۲۰ص. یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۵۰. موضوع: مومنان در قرآن
 موضوع: *Believers in the Quran
 موضوع: داستان‌های اخلاقی -- قرن ۱۴
 موضوع: *Ethical fiction -- 20th century
 موضوع: اخلاق اسلامی -- جنبه‌های قرآنی
 موضوع: Islamic ethics -- Qur'anic teaching
 موضوع: بندگی (اسلام) در قرآن
 موضوع: Servitudes (Islam) in the Quran
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
 رده بندی کنگره: ۷۱۳۹۷ س۷۸۴/م۸۴/۱۰۴ BP
 سرشناسه: سعیدی، حسن، ۱۳۵۴ -
 وضعیت فهرست نویسی: فیفا

شمارات
پیام

اخلاق پارسایان از دیدگاه قرآن و روایات

مولف: حسن سعیدی

ویراستار: بهشید ابراهیمی

طرح جلد: مرتضی توسلی

ناشر: انتشارات پیام عدالت

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۷ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۳-۵۳۶-۱۵۲-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

خیابان ولی عصر (عج) - میدان منیریه - خیابان شهید معیری

شماره ۱۴۵ تلفن: ۰۸۴۹-۶۶۴۱۰۸۴۹-۶۶۹۶۳۵۶۶

تلفن همراه مولف: ۰۹۱۱۱۰۰۵۸۶۲

فهرست مطالب:

۱- مقدمه.....	۱۱
---------------	----

فصل یک

۲- پارسایان و تلاوت قرآن در زندگی.....	۱۶
* کفاره گناهان.....	۱۶
* بارور شدن ایمان.....	۱۷
* گفتگو با خداوند.....	۱۷
* منور شدن منازل.....	۱۷
* زدودن زنگار از قلب.....	۱۷
* قرار گرفتن در شعاع نور نبوت.....	۱۸
* قدرت عظیم.....	۱۸
* قرآن تنها سنگر و پناهگاه.....	۱۸

فصل دوم

۳- اخلاق پارسایان در برابر همسر و فرزندان.....	۱۹
* معاشرت بر پایه‌ی قاعده طلایی.....	۱۹
* مراعات انصاف و احسان با خانواده.....	۲۱
* اکرام، نهایت عمل پسندیده.....	۲۳
* مسئولیت همسران در قبال یکدیگر.....	۲۴
* رضایت‌مندی از یکدیگر.....	۲۵
* هم سفره‌ای و هم غذایی.....	۲۶
* آرایش زن برای همسر.....	۲۷

- ۲۸..... * غیرت و امانتداری.....
- ۲۹..... * اجتناب از بگو مگو.....
- ۲۹..... * رعایت مسایل جنسی.....
- ۳۰..... * اکرام نسبت به والدین و فرزندان.....

فصل سوم

- ۴- اخلاق پارسایان و دوری از گناهان..... ۳۲
- ۳۲..... (۱) شراب خواری.....
- ۳۴..... (۲) قماربازی.....
- ۳۴..... (۳) مزاح های بی مورد.....
- ۳۶..... (۴) گفتن عیب دیگران.....
- ۳۶..... (۵) همنشینی با اهل شک و دروغ.....
- ۳۷..... ۵- ربا و آثار فردی و اجتماعی آن.....
- ۴۰..... ۶- آثار زنا در آخرت.....
- ۴۲..... * آثار زنا در دنیا.....
- ۴۲..... ۷- عواقب سوء ظن.....
- ۴۳..... * درمان سوء ظن.....
- ۴۵..... ۸- داستان عجیبی از غیبت.....
- ۴۵..... * داستان پر ماجرای افک [تهمت عظیم] که در سوره نور آیه ۱۱ آمده چیست؟.....
- ۴۷..... * چرا قرآن، غیبت دیگران را به خوردن گوشت برادر مرده تشبیه کرده است؟.....
- ۵۰..... * آیا حرف زدن پشت سر کافر هم غیبت محسوب می شود؟.....
- ۵۰..... ۹- آثار و عواقب تهمت، بهتان و افترا.....
- ۵۰..... * معنا و مفهوم بهتان، تهمت و افترا.....
- ۵۳..... * آثار بهتان و تهمت در دنیا و آخرت.....

- ۵۷..... * مصادیقی از افتراها در قرآن.....
- ۵۷..... ۱۰- معنای واقعی توبه چیست؟.....
- ۵۸..... * مراحل توبه در کلام امیرالمومنین (علیه السلام).....
- ۶۰..... ۱۱- داستان توبه کنندگان.....
- ۶۰..... * توبه جوان عیاش.....
- ۶۱..... * داستان بهلول نباش (کفن دزد).....
- ۶۶..... * توبه مری به نام نصوص.....
- ۷۰..... * توبه ابرهیم ادهم.....
- ۷۱..... * ترک گناه و رسیدن به مقامات.....
- ۷۱..... * میرزا جهانگیرخان قشقایی.....
- ۷۲..... * توبه فضیل بن عیاض.....
- ۷۴..... * تحول مرحوم حسینعلی احمد تهرانی (عروف به کل احمد).....

فصل چهارم

- ۷۸..... ۱۲- آثار و برکات نماز اول وقت از دیدگاه پارسایان.....
- ۷۸..... * برآورده شدن خواسته‌ها.....
- ۷۹..... * برطرف شدن گرفتاری و ناراحتی.....
- ۷۹..... * ورود به بهشت و دوری از جهنم.....
- ۷۹..... * در امان بودن از بلاهای آسمانی.....
- ۸۰..... * خشنودی خداوند.....
- ۸۰..... * استجاب دعا و بالا رفتن اعمال.....
- ۸۱..... * دوری شیطان و تلقین شهادتین.....
- ۸۲..... ۱۳- توصیه آیت الله قاضی به نماز اول وقت.....
- ۸۲..... ۱۴- نماز در کلام بنیانگذار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره).....

فصل پنجم

- ۱۵- نماز شب از دیدگاه پارسایان و اثرات دنیوی و اخروی نماز شب..... ۸۴
- * اخلاق خوش با نماز شب..... ۸۶
- * درمان بیماری‌ها با نماز شب..... ۸۶
- * سلامتی، تندرستی و راحتی بدن با نماز شب..... ۸۶
- * طولانی شدن عمر با نماز شب..... ۸۷
- * خرسبویی بدن با نماز شب..... ۸۷
- * رسانی چشم با نماز شب..... ۸۷
- * نورانیت و زیبایی چهره با نماز شب..... ۸۷
- * نورانیت قلب با نماز شب..... ۸۸
- * نورانیت منزل با نماز شب..... ۸۹
- * افزایش رزق و روزی با نماز شب..... ۸۹
- * ادای دین با نماز شب..... ۸۹
- * جلوگیری از کارهای زشت و ناپسند با نماز شب..... ۸۹
- * رفع مشکلات و گرفتاری‌ها با نماز شب..... ۹۰
- * نجات از عذاب دنیا با نماز شب..... ۹۰
- * نماز شب سلاحی در مقابل دشمنان..... ۹۰
- * مباحثات پروردگار به نماز شب خوان..... ۹۱
- * افتخار همراهی صفوف فرشتگان با نماز شب خوان..... ۹۱
- * محو گناه با نماز شب..... ۹۱
- * نماز شب شفیع نزد ملک الموت..... ۹۲
- * زینت دنیا و آخرت با نماز شب..... ۹۲
- * غنی شدن در روز قیامت با نماز شب..... ۹۲

- * نابودی دشمن با نماز شب..... ۹۳
- * کسب هیبت و اهمیت با نماز شب..... ۹۳
- * فرزندان شدن با نماز شب..... ۹۴
- * عارف شدن فرزندان با نماز شب..... ۹۴
- * ایمنی از آتش جهنم با نماز شب..... ۹۵
- * کسب دنیا و آخرت با نماز شب..... ۹۵
- * بخشش خداوند با نماز شب..... ۹۶
- * پرواز با ایمان بالدار با نماز شب..... ۹۶
- * از بهترین مردم شدن با نماز شب..... ۹۷
- * اجابت سه حاجت به واسطه نماز شب..... ۹۷
- * خریدن باغ بهشت با نماز شب..... ۹۸
- * نزدیکی به پروردگار با نماز شب..... ۹۸
- * از ذاکران خداوند شدن به وسیله نماز شب..... ۹۸
- * دفع فقر و فلاکت با نماز شب..... ۹۸
- * خشنودی خداوند با نماز شب..... ۹۹
- * نماز شب، چراغ تاریکی قبر..... ۹۹
- * نماز شب و بخشش گناهان روز..... ۹۹
- * محبت و دوست داری همسر با نماز شب..... ۹۹
- * اثر نماز سحرگاهی..... ۱۰۰
- * تجلی خداوند بر نماز شب خوان..... ۱۰۰
- * طریقه خواندن نماز شب..... ۱۰۰

فصل ششم

- ۱۶- زیارت عاشورا از دیدگاه پارسایان..... ۱۰۲

- ۱۷- مداومت بزرگان بر زیارت عاشورا..... ۱۰۳
- * آیت الله بهجت..... ۱۰۳
- * آیت الله العظمی اراکی..... ۱۰۵
- * شیخ مرتضی نواده شیخ انصاری..... ۱۰۵
- * آقا نجفی قوچانی..... ۱۰۶
- * علامه امینی..... ۱۰۶
- * تنگ نشدن زیارت عاشورا از امام خمینی (ره)..... ۱۰۷
- ۱۸- مقام زیارت عاشورا..... ۱۰۸
- * عنایت به اهل قبرستان..... ۱۰۹
- * سفارش امام ربان (عج) به مداومت بر زیارت عاشورا..... ۱۱۰
- * زیارت عاشورا و رفع کرائی و نزول باران..... ۱۱۰
- * زیارت عاشورا و برطرف شدن دشواری ها..... ۱۱۱
- * مزد دادن امام زمان (عج) برای ختم زیارت عاشورا..... ۱۱۱
- * توسعه رزق و روزی با زیارت عاشورا..... ۱۱۲
- * حل مشکلات به واسطه زیارت عاشورا..... ۱۱۲
- * توسل به زیارت عاشورا و تأثیر آن در استرداد سهیل و سرقت رفته..... ۱۱۳
- * توسل به زیارت عاشورا و آسان شدن مسأله ازدواج..... ۱۱۴
- * نجات یافتن از مرگ به واسطه توسل به زیارت عاشورا..... ۱۱۵
- * روز عاشورا کلوخ در دست علامه طباطبایی خون گریست..... ۱۱۶
- ۱۹- منابع..... ۱۱۷

مقدمه

قرآن کریم کتاب انسان سازی است، برنامه سعادت و هدایت، و راهنمای کسانی که می خواهند به فوز عظیم و جاودانی نائل شوند؛ در این راستا، شیوه های متنوعی در قرآن برای دعوت انسان ها به رشد و صلاح، به کار رفته است.

تبشیر و انداز از مهم ترین اصول تبلیغ قرآنی است. یکی از راهکارهای تبشیری، معرفی انسان ها و حاکمات های برگزیده، و برشمردن صفات و ویژگی ها، و ذکر پاداش ها و مواهب در نظر گرفته شده برای آنان است که به طور ضمنی یا به صراحت، به پیمودن راه آنان و اتّصاف به صفات نیکوی آنان، توصیه و تشویق می فرماید. برخی از این برگزیدگان، پیامبران و انبیای الهی هستند که خداوند متعال با ذکر داستان زندگی آنان از تولد تا بزرگی و سپس بعثت و شروع دعوت و معجزات و رنج هایی که در مسیر نبوت خود داشته اند، آن ها را با عنوان الگو سرمشق، ممتاز می سازد. اسوه های دیگری نیز در قالب و ساختاری جمعی معرفی شده اند: مؤمنین، محسنین، مصلین، صدیقین، خاشعین، مستغفرین، شاکرین، نوابین، متبن، صادقین، صابرین، اولوالالباب از آن جمله اند.

در خطبه ۱۹۳ نهج البلاغه امام علی (علیه السلام) به شرح زیبایی از صفات بندگان خدا برمی شمارد که به آن اشاره می کنیم: یکی از یاران پرهیزگار امام علی (علیه السلام) به نام همّام گفت: ای امیرمؤمنان پرهیزگاران را برای من آن چنان وصف کن که گویا آنان را با چشم می نگرم. امام (علیه السلام) در پاسخ او درنگی کرد و فرمود:

«ای همّام از خدا بترس و نیکوکار باش که خداوند با پرهیزگاران و

نیکوکاران است.»

اما هم‌ام دست بردار نبود و اصرار ورزید، تا آن که امام (علیه السلام) تصمیم گرفت صفات پرهیزگاران را بیان فرماید. پس خدا را سپاس و ثنا گفت، و بر پیامبرش درود فرستاد، و فرمود:

۱. **سیمای پرهیزگاران:** پس از ستایش پروردگار همانا خداوند سبحان

پدیده‌ها را در حالی آفرید که از اطاعت‌شان بی‌نیاز، و از نافرمانی آنان درامان بود، زیرا نه معصیت گناهکاران به خدا زیانی می‌رساند و نه اطاعت مؤمنان برای او سودی دارد، روزی بندگان را تقسیم، و هر کدام را در جایگاه خویش قرار داد. اما پرهیزگاران در دنیا اهل فضیلت [بخشش] هستند سخنان‌شان راست، پوشش آنان میانه‌روی، و راه رفتن‌شان با تواضع. فرشتگان است، چشمان خود را بر آنچه خدا حرام کرده می‌پوشانند و گوش‌های خود را بر قف دانش سودمند کرده‌اند، و در روزگار سختی و گشایش، حال‌شان تسلیم است. و اگر نبود مرگی که خدا بر آنان مقدر فرموده: روح آنان حتی به اندازه بر هم زدن چشم، در بدن‌ها قرار نمی‌گرفت، از شوق دیدار بهشت و از ترس عذاب جهنم. خدا در جان‌شان بزرگ و دیگران کوچک مقدارند، بهشت برای آنان چنان است که گویی آن را دیده و در نعمت‌های آن به سر می‌برند، جهنم را چنان باور دارند که گویی آن را دیده و در عذابش گرفتارند. دل‌های پرهیزگاران اندوهگین، و مردم از آزارشان درامان، تن‌هایشان لاغر، و درخواست‌هایشان اندک، و نفس‌شان عقیف و دامن‌شان پاک است. در روزگار کوتاه دنیا صبر کرده تا آسایش جاودانه قیامت را به دست آورند: تجارتی پر سود که پروردگارشان فراهم فرموده: دنیا می‌خواست آن‌ها را بفریبد اما عزم دنیا نکردند، می‌خواست آن‌ها را اسیر خود گرداند که با فدا کردن جان، خود را آزاد ساختند.

۲. **شب پرهیزگاران:** پرهیزگاران در شب برپا ایستاده مشغول نمازند، قرآن را جزء جزء و با تفکر و اندیشه می خوانند، با قرآن جان خود را محزون و داروی درد خود را می یابند. وقتی به آیه ای برسند که تشویقی در آن است، با شوق و طمع بهشت به آن روی آورند، و با جان پر شوق در آن خیره شوند، و گمان می برند که نعمت های بهشت برابر دیدگان شان قرار دارد، و هر گاه به آیه ای می رسند که ترس از خدا در آن باشد، گوش دل به آن می سپارند، و گویا صدای برهم خوردن شعله های آتش، در گوش شان طنین افکن است، پس قامت به شکل رکوع خم کرده، پیشانی و دست و پا بر خاک مالیده و از خدا آزادی خود را از آتش جهنم می طلبند.

۳. **روز پرهیزگاران:** پرهیزگاران در روز، دانشمندانی بردبار، و نیکوکارانی با تقوا هستند که ترس الهی آنان را چونان تیر تراشیده لاغر کرده است، کسی که به آن ها می نگری می پندارد، بیمارند اما آنان را بیماری نیست، و می گوید، مردم در اشتباهند، در صورتی که آشفتگی ظاهرشان، نشان از امری بزرگ است. از اعمال اندک خود حشود نیستند، و اعمال زیاد خود را بسیار نمی شمارند. نفس خود را متهم می کنند و از کردار خود ترسناکند. هرگاه یکی از آنان را بستایند، از آنچه در تعریف او گننا شد، در هراس افتاده می گوید: «من خود را از دیگران بهتر می شناسم و خدا من، مرا بهتر از من می شناسد، بار خدایا مرا بر آنچه می گویند محاکمه نفرما، و بهتر از آن قرارم ده که می گویند، و گناهایی که نمی دانند، بیمارم.»

۴. **نشانه های پرهیزگاران:** و از نشانه های یکی از پرهیزگاران این است که او را اینگونه می بینی: در دینداری نیرومند، نرم خو و دور اندیش است، دارای ایمانی پر از یقین، حریص در کسب دانش، با داشتن علم بردبار، در توانگری میانه رو، در عبادت فروتن، در تهی دستی آراسته، در سختی ها

بردبار، در جستجوی کسب حلال، در راه هدایت شادمان و پرهیز کننده از طمع ورزی، می باشد. اعمال نیکو انجام می دهد و ترسان است، روز را به شب می رساند با سپاسگزاری، و شب را به روز می آورد با یاد خدا، شب می خوابد اما ترسان، و برمی خیزد شادمان، ترس برای این که دچار غفلت نشود، و شادمانی برای فضل و رحمتی که به او رسیده است. اگر نفس او در آنچه دشوار است فرمان نبرد، از آنچه دوست دارد محروم می کند. روشنی چشم پرهیزگار در چیزی قرار دارد که جاودانه است، و آن را ترک می کند که پایدار نیست، بردباری را با علم، و سخن را با عمل، در میان آمیزد. پرهیزگار را می بینی که: آرزویش نزدیک، لغزش هایش اندک، قلبش فرزان، نفسش قانع، خوراکش کم، کارش آسان، دینش حفظ شده، شهوتش در برآمده و خشمش فرو خورده است. مردم به خیرش امیدوار، و از آزارش در امانند. اگر در جمع بی خبران باشد، نامش در گروه یادآوران خدا ثبت می گردد، و اگر در یادآوران باشد، نامش در گروه بی خبران نوشته نمی شود. ستمگر را خیر را عفو می کند، به آن که محروم می ساخته می بخشد، به آن کس که با او برید می پیوندد، از سخن زشت دور، و گفتارش نرم، بدی های او پنهان، و کار نیکش آشکار است. نیکی های او به همه رسیده، آزار او به کسی نمی رسد. در سخن با آرام، و در ناگواری ها بردبار و در خوشی ها سپاسگزار است. به آن که دشمن دارد ستم نکند، و نسبت به آن که دوست دارد به گناه آلوده نشود. پیش از آن که بر ضد او گواهی دهند به حق اعتراف می کند، و آنچه را به او سپرده اند ضایع نمی سازد، و آنچه را به او تذکر دادند، فراموش نمی کند. مردم را با لقب های زشت نمی خواند، همسایگان را آزار نمی رساند، در مصیبت های دیگران شاد نمی شود و در کار ناروا دخالت نمی کند، و از محدوده حق خارج نمی شود. اگر خاموش است سکوت او اندوهگینش نمی کند، و اگر

بخندد آواز خنده او بلند نمی‌شود، و اگر به او ستمی روا دارند صبر می‌کند تا خدا انتقام او را بگیرد. نفس او از دستش در زحمت، ولی مردم در آسایشند. برای قیامت خود را به زحمت می‌افکند، ولی مردم را به رفاه و آسایش می‌رساند. دوری او از برخی مردم، از روی زهد و پارسایی، و نزدیک شدنش با بعضی دیگر از روی مهربانی و نرمی است. دوری او از تکبر و خود پسندی، و نزدیکی او از روی حيله و نیرنگ نیست. [سخن امام که به اینجا رسید، ناگهان هم‌ام ناله‌ای زد و جان داد.] امام (علیه‌السلام) فرمود: «سوگند به خدا من از این پیش آمد بر هم‌ام می‌ترسیدم. سپس گفت: آیا پندها را رسا با آنان که پذیرنده آنند چنین می‌کند شخصی رسید و گفت: چرا با او چنین نکرد، امام (علیه‌السلام) پاسخ داد: وای بر تو، هر آجلی وقت معینی دارد که از آن پیش نیفتد و سبب مشخصی دارد که از آن تجاوز نکند. آرام باش و دیگر چنین سخنانی مگو، که شیطان آن را بر زیانت رانده است.

* در پایان از طراح جلد جناب آقای سید مرتضی نوری، و مدم کمال تشکر را داریم.

* از ناشر محترم پیام عدالت جناب آقای هادی نیز بخاطر جیل نشر این کتاب سپاسگزارم.

با تشکر: حسن سعیدی

زمستان ۱۳۹۷